

Гузенко О. П., к.е.н., доц,
доцент кафедри господарсько-правових дисциплін
та економічної безпеки
Донецького державного університету внутрішніх справ

НОТАТКИ З ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПИТАНЬ СПІВПРАЦІ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ: ЦІЛІ ТА ПРИНЦИПИ

Питання співпраці України з провідними країнами Європейського Союзу (далі – ЄС) набирає особливої гостроти в умовах воєнного стану. Країни ЄС не лише надають допомогу в осучасненні різних правових актів, а й сприяють обороноздатності України.

Нагадаємо, у 2014 році набрав чинності Закон України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» [1], який визначив якісно новий формат відносин з ЄС на принципах «політичної асоціації та економічної інтеграції» та став стратегічним орієнтиром системних реформ в Україні.

Законодавець звернув увагу на те, що відносини асоціації України та ЄС мають ґрунтуватися на логіці принципу інтеграція. Законодавець в Угоді про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони[2] окреслює ключові цілі та принципи на яких має відбуватися співробітництво.

Так, у ст.1. п.2. законодавець закріплює цілі асоціації між Україною та ЄС до складу яких включає [2]:

по-перше, сприяння поступовому зближенню України та ЄС, ґрунтуючись на спільних цінностях і тісних привілейованих зв'язках, а також поглиблення зв'язку України з політикою ЄС та її участь у програмах та агентствах. При цьому, наголошує на тому, що необхідно забезпечити певні рамки для посиленого політичного діалогу в усіх сферах, які становлять взаємний інтерес, а також сприяти, зберігати й зміцнювати мир та стабільність у регіональному та міжнародному вимірах;

по-друге, запровадити умови для посилення економічних та торговельних відносин, які вестимуть до поступової інтеграції України до внутрішнього ринку ЄС, у тому числі завдяки створенню поглибленої і всеохоплюючої зони вільної торгівлі, а також посилювати співробітництво у сфері юстиції, свободи та безпеки з метою забезпечення верховенства права та поваги до прав людини і основоположних свобод;

по-третє, запроваджувати умови для дедалі тіснішого співробітництва в інших сферах, які становлять взаємний інтерес.

Водночас законодавець закріплює принципи, які мають забезпечити взаємодію членів асоціації України та ЄС. Так, у Розділі I «Загальні принципи»[2] законодавець чітко окреслив положення стосовно того, що в основі асоціації лежать принципи поваги до демократичних принципів, прав людини і основоположних свобод, серед них

Загальна декларація прав людини ООН 1948 року[3] і Конвенція Ради Європи про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року [4], а також повага верховенства права, суверенітету й територіальної цілісності, непорушності кордонів, вільної ринкової економіки, забезпечення належного врядування, а також протидія розповсюдженню зброї масового знищення, боротьба з корупцією та різними формами транснаціональної організованої злочинності й тероризму, сприяння сталому розвитку.

Виходячи із зазначеного стає зрозумілим, що Україна та ЄС визнають, що спільні цінності, на яких побудований ЄС, також є основними елементами Угоди про асоціацію, а також те, що політична асоціація і економічна інтеграція України з ЄС залежатиме від прогресу в імплементації Угоди, а також від досягнень України в забезпеченні поваги до спільних цінностей і прогресу в наближенні з ЄС у політичній, економічній і правовій сферах.

Крім того, основними елементами Угоди стало поширення поваги до принципів суверенітету і територіальної цілісності, непорушності кордонів і незалежності, а також протидія розповсюдженню зброї масового знищення, пов'язаних з нею матеріалів та засобів її доставки.

Таким чином, узагальнюючи результати дослідження можна дійти висновку, що повна реалізація Угоди забезпечить незворотність європейської інтеграції України та підтвердить остаточність вибору європейської моделі суспільного та економічного розвитку, зробленого українськими громадянами. При цьому, Масштабність та комплексність змісту Угоди про асоціацію між Україною та ЄС може стати основою та орієнтиром для потужних комплексних і системних політичних, соціально - економічних, правових та інституційних реформ в Україні. Разом з тим, саме за результатами імплементації Угоди Україна інтегрується у внутрішній ринок ЄС і зможе підійти до виконання Копенгагенських та Мадридських критеріїв членства в Євросоюзі.

Список використаних джерел:

1. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і

їхніми державами-членами, з іншої сторони: Закон України від 16.09.2014 року № 1678-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/1678-18>

2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Міжнародний документ : Угода від 27.06.2014. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text

3. Загальна декларація прав людини. Міжнародний документ: Декларація Організації Об'єднаних Націй від 10.12.1948. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text

4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (Європейська конвенція з прав людини): Міжнародний документ: Конвенція. Протокол Ради Європи від 04.11.1950. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text